

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen, Värdepappersmarknadsenheten
103 33 Stockholm
Rebecca Appelgren och Johan Dahlman

Stockholm
2018-08-17

Ert dnr
Fi2018/01303/V

Vårt dnr
2018/064

Remissvar angående betänkandet Gräsrotsfinansiering (SOU 2018:20)

Näringslivets Regelrådet NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Utredningen föreslår att bestämmelser om gräsrotsfinansiering införs i en ny näringsrättslig lag som rubriceras Lag om viss verksamhet med förmedling av finansiering. Lagen innehåller bestämmelser om dels krav på tillstånd eller registrering för att bedriva verksamhet som omfattas av lagen, dels hur verksamheten ska bedrivas, dels tillsyn och ingripanden. Finansinspektionen ska pröva frågor om tillstånd eller registrering, utöva tillsyn och föra ett register över dem som har rätt att driva verksamhet enligt lagen. De som driver verksamhet enligt den nya lagen ska omfattas av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den föreslagna lagen gäller för näringsverksamhet som har till ändamål att mot ersättning sammanföra fysiska eller juridiska personer som avser att anskaffa finansiering, med fysiska eller juridiska personer som avser att tillhandahålla finansiering, om finansieringen sker genom:

1. Lånebaserad gräsrotsfinansiering,
2. Andelsbaserad gräsrotsfinansiering,
3. Belöningsbaserad gräsrotsfinansiering eller
4. Donationsbaserad gräsrotsfinansiering.

NNRs synpunkter

NNR noterar att EU arbetar med reglering av gräsrotsfinansiering, parallellt med utredningens förslag till reglering. Utredningen lade fram sitt förslag i februari 2018 och efter detta har Europeiska kommissionen lagt fram ett förordningsförslag på området (Commission proposal

for a regulation on European crowdfunding services providers COM(2018) 113 final). NNR vill betona att harmoniseringen mellan den svenska föreslagna regleringen och det europeiska förslaget är av största betydelse för de svenska aktörernas konkurrenskraft. NNR menar att harmoniseringen mellan regelverken bör konsekvensutredas för att säkerställa att den svenska regleringen inte avviker mer än nödvändigt från det europeiska regelverket, innan beslut om ett svenskt regelverk fattas.

Angående tillsynen av det föreslagna svenska regelverket, som ska utföras av Finansinspektionen, vill NNR betona att tillämpning av regelverk i form av tillsyn ibland skapar oförutsedd regelbörda. Tillsynen behöver genomföras på ett sätt som är tydligt och transparent för företagen. För att detta ska vara möjligt får inte regelverket vara alltför allmänt hållet. Exempelvis framgår av 3 kap 1 § 2 stycket att en kapitalförmedlares verksamhet ska ”drivas sunt”. Vad detta innebär i praktiken är inte uppenbart för NNR, efter en genomgång av utredningen. Att avvakta en utveckling av rättspraxis för vad detta innebär i praktiken uppfattar NNR som alltför avlägset. Finansinspektionens tolkning av begreppet ”drivas sunt” kommer länge att vara det avgörande. Konsekvenser av en strikt tolkning av begreppet alternativt en mindre strikt tolkning skulle behöva ingå i konsekvensbeskrivningen för förslaget.

NNR menar att en viktig del av hur gräsrotsfinansieringen kommer att påverkas av förslaget handlar om hur aktiebolagsrätten påverkar situationen. NNR uppfattar att det endast är spridningsförbudet i Aktiebolagslagen 1 kap 7-8 §§ som tas upp i utredningen. NNR frågar sig exempelvis hur aktiebolagsrättens regler för överföring av ett aktieinnehav påverkar den föreslagna regleringen av en kapitalförmedlares verksamhet. Detta skulle behöva framgå tydligt av utredningen.

NNR noterar att utredningen tar upp blockkedjetekniken som instrument för att hantera betalningsströmmar och registrering av värdepapper men saknar en beskrivning av hur man i utformandet av regleringsförslaget har tagit hänsyn till denna kommande teknik. NNR frågar sig om det finns ett regleringsalternativ som är tillräckligt övergripande för att ta hänsyn till både den nuvarande situationen och en framtida situation där blockkedjetekniken används fullt ut. Utredningen avfärdar ett sådant regleringsalternativ med att ”det är omöjligt att prognosticera om och när gräsrotsfinansiering baserat på blockkedjeteknik får genomslag i Sverige”. NNR menar att regelverk i möjligaste mån bör utformas på ett sätt som kan omfatta och hantera även en viss förutsebar teknikutveckling.

Slutsats

NNR finner att underlaget i vissa avseenden behöver kompletteras för kunna ligga till grund för lagstiftning.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist